

RANNANPOJAT RAKAA...

MÄNTLAHDEN KYLÄLEHTI, PAINOS 230 KPL, JULKAISEE MÄNTLAHDEN RANNANPOJAT RY

"Helvetti on varma" (lat.huom.)

HETKI HELLÄ
LYHYDELLÄ
IKUISEKSI
HETKISEKSI
SYDÄMENI
VEI

Kuvan teki Taina Värri v. 2002, runon kirjoitti Sirkku Rokka v. 1973

PÄÄKIRJOITUS

Maaseutulautakunta on myöntänyt maaseudun kehittämisrahaa Rannanpojat Raikaa... -lehden painatusta ja kehittämistä varten 1 000 euroa. Perusteluna on, että Mäntlahden Rannanpojat ry:n toiminta on ollut ansiokasta ja asukaslähtöistä sekä osin maaseutua markkinoivaa kylätoimintaa. Tällä rahasummalla saammekin tämän ja ensivuoden lehdet painettua kirjapainossa.

Tulostimen, vähän käytettynä, hankimme seuran varoilla lehden toimituksen käyttöön. Joten näiltä osin lehden ilmestyminen on turvattu.

Olemme saaneet nuoriakin mukaan tämän numeron tekoon. Seuraavassa numerossa käsittelemme Mäntlahden koulun historiaa, joten siitä vaan muistelemaan ja kirjoittamaan, itse kukin.

Tässä lehdessä käymme läpi Mäntlahden tanssilavan historiaa. Tietoa tähän on kiitettävästi löytynyt, eihän tämä niin kovin vanha juttu olekaan, vasta vuosilta 1938-1981. Muistitietoa - Rannapoikien asiakirjoja - lehti-ilmoituksia - historian kirjoja, näitä kaikkia on tässä hyödynnetty.

Oma varhaisin muistikuvani tanssilavalta on eräältä juhannukselta 1950-luvun alkupuolelta. Olin ehkä kolme-neljä vuotias. Äiti ja isä lähtivät lavalle tanssimaan ja jättivät meidät pojat kotiin, minut, Peskan ja naapurin Rikun. Olin juuri juhannukseksi saanut uuden Suomi-verkkarin, josta olin oikein ylpeä, se päällä kuljeskelin. Sitten isommat pojat keksivät, että lähdetään mekin sinne lavalle. Minä pienimpänä tietenkin perässä, yli maantien, lavankalliolle ja piikkilanka-aidan ali lava-alueelle. Orkesterin miehet huomasivat meidät ja minut pienimpänä nostivat orkesterikorokkeelle istumaan. Olihan se aitiopaikka katsella tanssivaa yleisöä. Lieneekö ollut virikkeenä tähän omaan tulevaan toimintaani, jossa olin mukana pyörittämässä tansseja 1960-1970-luvuilla.

Kevät on jo pitkälle kulunut pienen toiminnan merkeissä. Vuosikokous ja kinkerit eivät olleet mikään yleisömenestys. Positiivista oli polttopuu- ja pihatalkoisiin osallistuminen. Siitä voisi sanoa, että kun porukalla mennään ja porukalla tehdään niin valmista tulee.

Mukavaa ja kaunista kesää kaikille lukijollemme!

Jouko Sahala

KANSALAISTOIMINTAA MÄNTLAHDESSA

Museotien turvallisuus on alkanut huolestuttaa joitakin tiellä liikkuja. Vaikka tiellä on 60 kilometrin nopeusrajoitus, näyttää joidenkin tiellä ajavien ajonopeus nousevan sataankin kilometriin tunnissa. Edes Mäntlahden kylän kohdalla ei ymmärretä hidastaa vauhtia. Tiellä kovaa ajavat autoilijat eivät ota huomioon, että mutkan takana saattaakin olla jalankulkija tai pyöräilijä.

Ajolinjatkin ovat joillakin hukassa. Mutkat oiotaan suoriksi ja ajetaan keskellä tietä vastaan tulevista piittaamatta. Joskus tuntuu, että tiellä liikkuu henkensä kaupalla. Pahempia onnettomuuksia ei onneksi ole sattunut. Ojanajoja ja hirvikolareita on kuitenkin ollut useita. Tänä keväänä Korpelan Jarkon päälle ajoi taksi. Jarkko ajeli mopollaan kaupungista kotiin tien oikeaa laitaa niin kuin kuuluukin. Vastan tuleva taksi törmäsi häneen Rakilan kohdalla. Onneksi Jarkko ei loukkaantunut pahemmin ainoastaan mopo särkyi.

Mäntlahtelaiset eivät enää odottaneet, että joku tekisi jotain, vaan he ryhtyivät itse toimeen. Poelmanin Laila oli yhteydessä kuntaan ja tielaitokseen. Hän kertoi viranomaisille kyläläisten huolesta ja kysyi, mitä voitaisiin tehdä tien turvallisuuden parantamiseksi. Lailaa neuvottiin tekemään kirjallinen esitys kuntaan ja keräämään nimilista esityksen tueksi.

Kylän rouvat eivät kauaa tuumailleet vaan Laila teki nimilistat ja Porkan Tarja sekä Sakin Leena alkoivat kerätä nimiä listaan, jossa pyydettiin taajamamerkkiä, nopeusrajoitusta ja tärinäraitoja Mäntlahden kylän alueelle. Lähes kaikki, joiden luona he kävivät, kirjoittivat nimensä listaan. Laila kirjoitti alla olevan esityksen ja vei sen yhdessä nimilistan kanssa tekniselle johtajalle Matti Filpulle toimitettavaksi edelleen tekniselle lautakunnalle ja kaupunginhallitukselle. Jäämme odottelemaan kaupungin toimenpiteitä. Lehtemme toimitus seuraa tilanteen kehittymistä ja tiedottaa siitä kyläläisille tarpeen mukaan.

Mäntlahti 22.05.2003

Haminan kaupunginhallitus
Tekninen lautakunta, Matti Filppu

Asia: Oheinen nimilista.

Me Mäntlahden kylän asukkaat koemme elämisen ja liikkumisen kylämme alueella suorastaan hengenvaaralliseksi. Asiantilan korjaamiseksi mitä nopeimmin olemme keränneet oheiseen nimilistan yksimielisyytemme todistamiseksi.

Kunnioittaen:

MÄNTLAHDEN RANNANPOIKIEN VUODEN 2002 TOIMINTAKERTOMUS

Kun katsomme mennyttä vuotta taaksepäin, voimme todeta, että "Rannanpojat Raikaa" toimintaa on ollut ihan mukavasti.

- Vuosikokous pidettiin huhtikuun 7. päivänä. Puhetta johti Pertti Seppälä ja sihteerinä toimi Laila Poelman.
- Naisten jumppa alkoi taas tammikuun alussa ja jatkui syksyllä. Osanotto on ollut ennätysellisen vilkasta, parhaimmilla kerroilla lähes 20 henkeä.
- Lukukinkerit olivat Toivolassa 14. päivä huhtikuuta. "Papilla ei ollut huomauttamista kyläläisille".
- Toukokuussa siivoiltiin kylän raittia ja laitettiin taas kukkalaatikot Rakilaan ja Mäntlahteen
- Hyötispisteen hoito on edelleen Rannanpoikien vastuulla ja toimii hyvin.
- Latotanssit Joensuun ladossa 14. kesäkuuta olivat kesän parasta antia. Kalle Kurvinen tahditti ja väkeä oli mukavasti - vain vesisade hieman häiritsi juhlintaa. Sitä ennen oli tehty muutama ilta talkootöitä ladon kunnostamiseksi juhlia varten. Meillä oli muuten seuran historiassa toinen kerta, kun harmonikan soiton Suomen mestari oli soittamassa. Edellinen oli Vili Vesterinen.
- Juhannuskokkoa poltettiin Pienessä Kuusisessa. Kova tuuli ja korkea meri harvensivat hiukan juhlakansaa.
- Toivolan pihaa siivoiltiin kesällä.
- Maakirkko oli taas Toivolassa heinäkuussa.
- Elokuun viimeisenä päivänä oli lohisoppajuhlat Toivolassa. Siitä näyttää tulevan jo perinne.
- Marraskuussa pidettiin Toivolassa kyläilta kehittämisyhdistys Sepra ry:n johdolla. Väkeä oli eri puolelta Vehkalahtea.
- Itsenäisyyspäivänä oli taas liputus ja juhlavalaistus Toivolassa.
- Perinteistä pikkujoulua vietettiin 7. joulukuuta kello 18.00 alkaen.
- Joululauluja laulettiin 17. joulukuuta. Seurakuntaa edustivat Louhiluoto-Alarakhia ja Kurkaa. Tilaisuus oli tavallista komeampi, sillä kirkkokuoro oli mukana ja lauloi todella upeasti kanssamme.
- Uudenvuodenaaton viettoa isännöi kova pakkaneen, joten ihmisiä ei paljon näkynyt. (miinus 30 astetta).
- Kuntovihkot olivat taas käytössä kolmessa paikassa, nimiä kirjattiin n. 700
- Rannanpojat Raikaa...-lehti on ilmestetynt neljä kertaa.
- Vesiosuuskunta on kokoontunut Toivolassa useita kertoja. Myös Toivolaan saatiin Utin vesi.
- Kylän keskustaan on tehty kylälle ilmoitustaulu.
- Rannanpoikien kotisivuilla Internetissä oli kävijöitä 7.3. yhteensä 3476.
- Johtokunta kokoontui vuoden aikana 6 kertaa.

Helge Seppälä

RANNANPOIKIEN JOHTOKUNTA 2003

Puheenjohtaja:

Jouko Sahala puh. 345 9787
tai 0500-554520

Sihteer:

Helge Seppälä puh. 354 9168

Rahastonhoitaja:

Mirja Joensuu puh. 345 9744

Jäsenet:

Arja Iijin-Laine puh. 040-8483 719

Tarja Kallio puh. 345 9870

Tapani Korpela puh. 345 9827

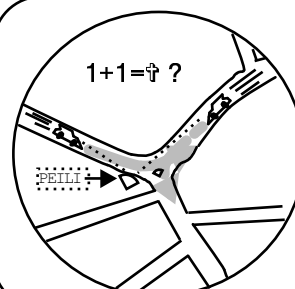
Seppo Peltola puh. 355 3023

Laila Poelman puh. 345 9998

Mervi Värri puh. 044-3459 848

Odotan Sinua seuraavalla sivulla...

HYVÄ UUTINEN!

Pyötsaaren yksityistien tiehoitokunnan toimesta on asennettu liikennepeili Pyötsaarentien risteykseen!

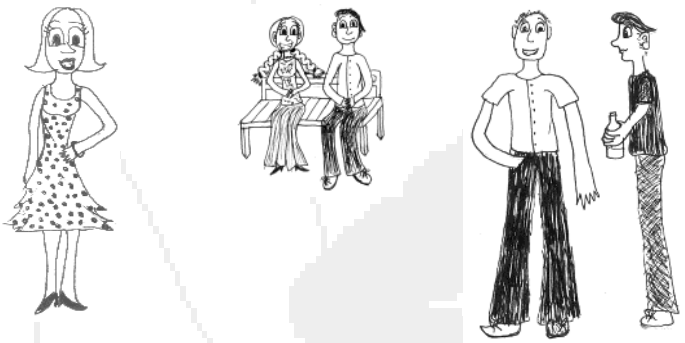
Piirroksat Laura Värri (2003), taustakuva taittajan näkemyksiä.

TANSSILAVA

On juhannusaatto ja kesä vehreimmillään – Lahdenkiven kupeella Hovin saunan edessä keikkuu lautalla taas suuri juhannuskokko näreineen ja vanhoine veneenrunkoineen. On viikko rannassa vierähtänyt, kun oksia on kasattu ja rautalangalla kokoon harsittu. On työn palkkana keko komea liki kymmenmetrinen.

Kaartaa iso limusiini Jokelan sahan takaa päätieltä Muurmannin Väinön pihaan. Väinö tervetuloja vierailleen toivottelee. On taas Yrjö Saarnio yhtyeineen tulossa lavalle iltaa vauhdittamaan. Yökortteeriin nyt saapuvat.

On pajamettä autoja täynnä. Hienohelmat keinutellen mäkeä nousee, nuoret miehet rohkaisua tarvitsee. Lippukopilla on jo kuhinaa ja jono valtava. On tänään yllätys tulossa, käy joukossa supina. On kalliit satamäärin kansaa täynnä, apulava vasemmalla alempana. Saarnio viuluineen jo irroittelee ja hikisenä väki lavalla pyörähtelee. Humalaiset äijät nakkia ostaa ja salaa oksentelee. Muurmannin Niilo osuuttan hoitaa ja äijillä pilkkaa apulavan takana ammuttelee. Joku ryyppyä tarjoilee.

Nyt yllätystä odotellaan. Iso auto mäkeä nousee, lavan eteen kaartaa ja pysähtyy, ukot kilvan ovia auttelee. Kolme niinkuin enkeliä ulos autosta astelee ja lavalle siroasti sipsuttelee. He tähdet täällä Mäntlahden lavalla on tänään, kuulut Metrotytöt. Ukot, äijät, miehet, nuoret, kaikki huokailee, likat kateellisina sulosointuja arvostelee. Konstaapeli Taavi Hokkanenkin virkaintonsa kadottaa, kun ohjata alas saa merkeillä Buickin tielle taas.

Kello yksitoista lähenee ja väki lavalla vähenee. Käy osan matka suoraan Tasangon kautta rantaan, toiset kylän kautta Hovin eteen. Kaukosen Esko valopistooliaan hämärässä virittelee ja kokon tuleen laukaisee. Saa armeija taas uudet paukut ostella, kun vanhat varastot on kirjavina tulisointuina Mäntlahden taivaalla. – Rakkaus kylässä myös roihuaa, kun päät yhdessä tulta katsellaan ja vaivihkaa pussaillaan.

Pari äijää pusikossa selällään makaa ja aamua heräilee. Lavankalliolla Suomenlippu heille ylväänä ylhäältä kurkistelee.

Risto Muurman

ENTÄ KUN TANSSIT KIELLETTIIN?

Sota-aikana oli tanssien järjestäminen kiellettyä, joten Mäntlahden lavallakaan ei tansseja järjestetty. Loppukesästä rintamalta oli taas saapunut rykmentti sotilaita lepäämään Mäntlahteen. Tyttöjä oli kylillä tavallista enemmän, koska Tammion ja Kuorsalon asukkaat olivat evakossa Mäntlahdessa. Sana kulki, että lavalla tanssittaisiin illalla.

Lähikylien tytöt lähtivät joukolla tanssiin. Myrskylyhtyjen valossa he kulkivat pimeälle tanssilavalle. Pimennysmääräys oli voimassa eikä valoja saannut näkyä. Lavalla oli runsaasti sotilaita tanssittamassa tyttöjä ja hauskaa pidettiin. Varsinaisia soittajia ei ollut, tanssia tahditti joku hanurillaan tai huuliharpuilla.

Lavalla tanssittiin pilkkopimeässä, kun yhtäkkiä kuului laukauksia. Kolme sotapoliisia oli nimismies Linturin johdolla saapunut paikalle. Joku oli kielinyt Mäntlahden tansseista ja hän oli tullut yhdessä sotapoliisien kanssa tarkastamaan tilanteen. Tanssijoille tuli kiire rynnätä pakoan. Pimeässä metsässä he törmäilivät kuka mihinkin suuntaan. Paetessaan yksi tytöistä repi säarensä pahasti piikkilangoissa ja joutui parantelemaan haavojaan kuukausia.

Tanssimassa ollut Rytkölän (nyk. Pihlhjerta) Helmi nappasi kainaloonsa tyttöjen takkeja aikomuksenaan hypätä lavan kaiteen yli. Pimeässä hän kuitenkin tunsu käsivarsien kietoutuvan ympärilleen ja hypystä ei tullut mitään. Yksi sotapoliiseista oli napannut Helmin otteeseensa. Hyvä niin, sillä hypyllä olisi saattanut olla kohtalokkaat seuraukset, koska lavan takana oli jyrkkä kallio. Pimeässä Helmi ei ehkä olisi osannut pudota kalliolta.

Osa tytöistä onnistui pääsemään pakoan, mutta eivät kaikki. Tansseissa mukana olleiden tyttöjen nimet tulivat lopulta sotapoliisin tietoon, sillä tanssien jälkeisenä päivänä joutuivat kiinni jääneet tytöt Haminan poliisin kuulusteltaviksi. Tytöt saivat seikkailustaan sakkoja, mutta onneksi ne tulivat vasta muutaman vuoden päästä. Osa tytöistä ehti käydä vihillä ennenkuin poliisit toivat sakkolaput ja tyttöjen seikkailu paljastui.

Helmi Pihlhjertan kertomuksen pohjalta

Mervi Värri

MUISTOJA MÄNTLAHDEN TANSSILAVALTA

Mäntlahteen tuli Haminan ja Ympäristön Osuuskaupan myymälä. Myymälänhoitajaksi tuli nuori intoa täynnä oleva Taisto Lind (sotainvalidi haavoittunut käteen). Taisto oli vuokrannut Ojalasta huoneen asunnoksi. Eräänä kauniina alkukesän lauantai-iltana hän kutsui ikäisiään nuoria miehiä luokseen Ojalaan. Taisto halusi tutustua mäntlahtelaisiin.

Keskustelimme urheilusta ja Rannanpoikien toiminnosta. Radiosta kuului Yrjö Saarnion yhtyeen soittamaa tanssimusiikkia. Sanoin silloin pojille, että jos tuon orkesterin saisimme lavalle soittamaan niin yleisömenestys olisi valtava, mutta kustannukset ovat varmaan niin suuret, että meillä ei ole varaa siihen. Taisto ehdotti, että jos suostumme niin hän yrittää soittaa Saarniolle maanantaina, kun menee myymälään. Moneen paikkaan Taisto sai soittaa ennenkuin sai Saarnion puhelimeen.

Tämän jälkeiset neuvottelut johtivat siihen, että Yrjö Saarnion polkkayhtyeen vuosittainen esiintyminen sai valtavan suosion. Päivällä konsertti, illalla tanssit - eri pääsyliput kumpaankin. Saipa Mäntlahti oman jenkankin. Teimme parakin latioista lisälavan eivätkä kaikki halukkaat sittenkään voineet yhtäaikaa tanssia. Rannanpoikien varat kasvoivat.

Muistanpa eräät juhannustanssit lavalla. Tuli tanssissa tauko, kansa meni kylänrantaan. Olimme tehneet uittotukeista rantaan suuren lautaa ja lautalle suuren kokon. (Nuo tukit olivat kai melkein itsestään liukuneet ruohikkoon kevään uitoissa.)

Kokko hinattiin pois rannasta lahdelle. Kokkotarpeet valettiin paloöljyllä, hieman bensaa sytykkeeksi. Olimme kysyneet Mäntlahden soutuveneiden omistajilta luvan veneiden käyttöön. Veneet ympäröivät kokkoa.

Yrjösen Lasse oli armeijan varastolla Haminassa. Hän sai tuotua valopistooleja käyttööme. Asetimme ampujat Hovin rannasta Rantajoen suulle taskussa paljon paukkuja. Kokon sytyttäjät menivät veneellä kokon lähelle. Vihtorin rannassa oli merkin antaja valkoinen kangas kepin nokassa. Kun hän huitaisi kepin alas niin ennennäkymätön paukutus alkoi. Kokko sytytettiin myös valopistoolilla. Kansa oli haltioissaan.

Allekirjoittaneenkin peukalon "hankurat" muistuttivat monta päivää paukutuksesta. Merivartiosto oli ihmetellyt tuota touhua. Tanssit lavalla jatkuivat, ikimuistoiset juhannustanssit.

Sodan jälkeen lavalla oli muunlaistakin käyttöä. Rannanpojat harjoittelivat kansantanssijohtajana voimistelunopettajana, rouva upseerikylästä. Voitimme lavalla pidetyn kansantanssijoukkopailun. Rannanpojilla oli myös lausuntakuoro. Harjoittelimme lavalla opettajana ja johtajana Annikki Joensuu-Havola.

Lava oli myös maalipaikka Mäntlahden ympäristöjuoksussa. Lavan mäessä olympiajuoksija Väinö Koskela ratkaisi kerran voiton seuralleen. Olen asunut täällä suuren meren länsipuolella jo puoli vuosisataa. Mäntlahden lava oli sukupolvelleen tärkeä. Mikä olikaan mukavampaa kuin se, että sai kiertää käsivartensa tytön ympärille ja viedä hänet tanssiin hyvän orkesterin sävelissä "omalla" lavalla. Mekin olimme kerran nuoria.

Ikuinen Rannanpoika
Tauno Pulkinen

... JA TÄNÄÄN TANSSITAA JUMPPA!

Toivolassa on jumpattu innokkaasti torstai-iltaisin jo kahden vuoden ajan jumppaohjaaja Jaana Avellan-Dufvan johdolla. Tänä vuonna osallistujien määrä on ollut ennätyselliset 18. Jumppaajia on ollut kaiken ikäisiä opiskelijoista eläkeläisiin. Se, että ikähaitari on niinkin leveä, asettaa vaatimuksia jumpan ohjaajalle. Kuinka laatia sellainen ohjelma, että se on riittävän tehokas nuorille ja toisaalta se ei saa olla liian rankka, jotta iäkkäämmätkin pysyisivät tahdissa mukana. Hyvin Jaana on onnistunut tehtävässään. Ne, jotka viime syksynä aloittivat jumpan, 16 omilta kyliltä sekä Anne Sydänkylästä että Virpi Haminasta, ovat edelleen mukana. - Haminan aktiivisiin ja hauskin ryhmä, sanoo Jaana, aktiivisuusprosentti on ollut 80.

Jumppa aloitetaan lämmittelyllä, johon kuuluu erilaisia askelsarjoja ja käsien liikkeitä. Lämmittelyvaiheen jälkeen, jolloin jumppaajilla on yleensä jo hiki, siirrytään lihaskunnan kohottamiseen. Liikkeet ovat helppoja, yksinkertaisia ja tehokkaita eli paljon toistoja.

Jokainen tekee liikkeitä voimiansa mukaan musiikin tahdissa. Jaana valitsee musiikin, joka sopii kuhunkin liikesarjaan, tämän päivän hiteistä ja klassikoista. Jos joku ei jotain liikettä pysty tekemään, neuvoo Jaana hänelle toisen liikkeen. Jaana kannustaa jumppaajia yhä parempiin suorituksiin. Toisaalta, jos ei jaksata tehdä liikkeitä toisten vauhdissa, voi vähän hellittää ja tehdä liikkeitä omaan tahtiin. Sekin on sallittua, sillä Mäntlahdessa vallitsee hyvä

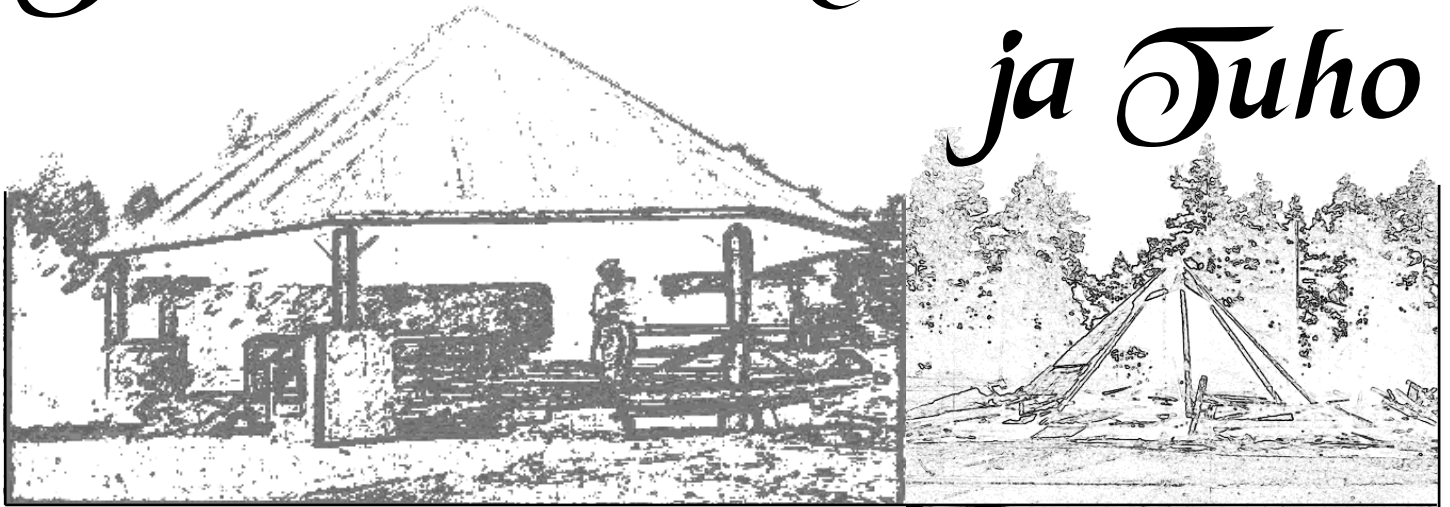
ryhmähenki. Lopuksi hieman venytellään, jotta lihakset eivät kipeytyisi.

Tämän vuoden jumppa päätettiin toukokuun alkupuolella nyyttikesteihin. Ensi syksynä jatketaan taas torstaisin ja mukaan ovat tervetulleet sekä uudet että vanhat jumppaajat. Myös miehet ovat tervetulleita kuntoa kohottamaan ja vartaloa muokkaamaan. Jaana olisi halukas pitämään jumppaa myös tiistaisin ja asiaa selvitetään kesän aikana. Syksyllä tapaamme taas Toivolassa jumpan merkeissä joko yhden tai kaksi kertaa viikossa.

Mervi Värri

Tanssilavan Nousu ja Tuho

Osa 1/2 Nykyisten ja entisten kyläläisten kertomusten pohjalta koonnut **Mervi Värri** yhdessä **Jouko Sahalan** kanssa

TANSSILAVA MÄNTLAHTTEEN

Merisuojauskunnan toimesta ja Armas Raussin (Raussin Arkki) rahoittamana rakennettiin Mäntlahteen tanssilava vuonna 1938 sekä kyläläisten että kylässä majoilevien sotilaiden iloksi. Liikemies Mooses Sipilältä vuokrattiin kallionlaki tanssilavan paikaksi. Malli lavaan haettiin Ylä-Urpalasta ja Aaro (Erton Aaro) ja Arne (Kuja-Antti) Raussi rakensivat sen Armas Raussin laatimien piirustusten pohjalta. 15-vuotias Tauno Pulkinen teki "vitapostit", tukiraudat, ankkuripultit ja muut rautatyöt, joita kalliolle rakennettavan lavan paikoillaan pysymiseen tarvittiin. Apunaan hänellä oli muutamaa vuotta nuorempi veljensä Paavo. Aputyöt tehtiin talkoovoimin.

Tanssilavan ensimmäiset juhlat olivat 20.5.1939, jolloin Aulis Mäkelän ja Hellin Raussin häitä tanssittiin lavalla. Varmistusta siitä, milloin katetun lavan avajaiset olivat, ei ole saatu. Monet haastateltavamme muistelivat, että lavan vihkiäisissä olisi soittanut Dallape-yhtye, hanuristina Vili Vesterinen ja laulusolistina Matti Jurva. Esiintymään odotettiin George Malmstenia, mutta hän ei yleisön pettymykseksi päässyt paikalle. Kukaan ei kuitenkaan muistanut, milloin nämä juhlat olivat. Ensimmäiset Haminan lehdissä ilmoitetut tanssit pidettiin Mäntlahden lavalla helluntaina 28.5.1939. Repäisevät tanssit tahditti silloin tanssiyhtye Apollo.

Sodan aikana ei tansseja virallisesti järjestetty. Huhu kertoo kuitenkin lavalla pidetyn useita "Nurkkatansseja", joihin osallistui väkeä lähikylistä sekä Mäntlahdessa rintamalta leppäimässä olleita sotilaita.

Suojauskuntien lakkauttamisen jälkeen lava palautui Armas Raussin omistukseen. Vuonna 1946 hän myi tanssilavan Rannanpojille 20 000 markalla. He pystyttivät 4-lankaisen piikkilanka-aidan lava-alueen ympärille. Raussin Ville muisteli kuinka yhtenä kesänä salama halkaisi aitatolpat sadan metrin matkalta. Saarnion juhlien ajaksi varsinaisen lavan viereen rakennettiin aina lisälava, jotta kaikki paikalle saapuneet mahtuisivat tanssimaan. Rakennusmateriaali tähän lavaan saatiin Reiviikistä purettujen parakkien lattiaelementeistä.

MÄNTLAHDEN SUURKARNEVAALIT

Mäntlahden Suurkarnevaalit, "Saarnio-juhlat", järjestettiin tanssilavalla ensimmäisen kerran elokuussa 1946 ja ne saavuttivat suuren suosion. Saarnio kävi viuluineen esiintymässä Mäntlahdessa yhdeksänä kesänä peräkkäin ja se oli iso tapahtuma lavalla. Juhlinta aloitettiin jo päivällä kahvikonsertilla ja Mäntlahden ympärijuoksulla. "Puffetissa" myytiin syötävää ja lava-alueelle oli järjestetty juhlayleisön viihdykkeeksi pistooliammuntaa ja tikkanheittoa.

Emännät valmistivat myytävän ruoan etukäteen, joskus parikin saunapadallista lammaskaalia. Lisäksi oli tarjolla voileipiä, nakkeja, limonaadia ja mehua. Kotona kirnuttua voita varattiin voileiville kymmenisen kiloa. Joensuu Olli muisteli kuinka siistiä porukkaa juhlayleisö oli. Kaikki myydyt limonaadipullot palautettiin myyjille vaikka pullopalautusmaksua ei maksettukaan.

Saarnion "herrat" olivat kuulemma vaativaa väkeä. Heitä varten jouduttiin muutaman kerran hankkimaan lavalle myös piano. Se lainattiin parina kesänä Mäntlahden koulun opettajalta ja kerran Haminasta. Piano kuljettiin Seppälän Paa- von kuorma-auton lavalla juhlapaikalle.

Juhliin tultiin pitkästä matkasta linja-autoilla, Mäntlahteen saapui kymmeniä linja-autoja. Raussin Ville kertoi linja-autojen ajaneen edestakaisin Haminan ja Mäntlahden väliä. Lähikylistä paikalle ajettiin polkupyörillä. Nopasen Urho ja Porkan Väinö keksivät hyvän "bisneksen". He kiinnittivät lavan

Haminalaiset

HUOM! HUOM!

Mäntlahden suurkarnevaaleihin

pääsee Haminasta linja-autoissa ja yöllä karnevaalien loputtua lähtee autoja Mäntlahdesta Haminaan. Liput paluumatkaa varten voitte varata juhlapaikalta.

Soitosta näissä suurkarnevaaleissa huolehtii

Yrjö Saarnion polkkayhtye,

joka antaa jo päivällä klo 15

KONSERTIN ja sen loputtua tunnin tanssin.

HUOMIO! Kenttäpelejä, ammuntaa, nuolenheittoa ja renkaanheittoa. Ravintolassa lammaskaalikeittoa, erilaisia voileipiä, virvokkeita y.m. (ilman korttia).

MÄNTLAHDEN RANNANPOJAT.

portin pieleen, aidan sisäpuolelle, pukkien päälle pitkän puun, jonka päälle polkupyörät nostettiin satulasta roikkumaan. Yleisö sai näin maksusta säilyttää polkupyöriään. Pyörät löytyivät helposti, kun juhlayleisö lähti tanssien jälkeen kotiin.

Tanssit lopuivat tuohon aikaan yleensä kello 24.00, mutta Saarnion juhliin oli nimismieheltä haettu erikoislupa ja juhlayleisö sai tanssia kello yhteen asti. Kerran illassa kävi poliisi tarkistamassa, ettei tanssilippuja myyty pimeästi, piti hän jokaisesta myydystä tanssilipusta maksaa huvivero. Ville Raussi muistaa kuinka poliisit tarkistivat lipunmyyjien taskutkin varmistaakseen, ettei repimättömiä lippuja ollut.

Alkuvuosina Saarnion juhlat tuottivat hyvin, vuonna 1948 liikevaihto oli 300 000 mk. Lippuja myytiin tuloin kolmatta tuhatta kappaletta a 5 mk. Rahoja ei viety pankkiin, vaan ne säilytettiin matkalaukussa, joka juhlien jälkeen olikin täynnä seteleitä. Kun kaikki laskut oli maksettu, jäi voittoa vielä 100 000 mk. Näillä rahoilla rakennettiin Toivolaan uusi tiilikatto.

Saarnion juhlat järjestettiin lavalla viimeisen kerran vuonna 1954. Yleisöä ei enää saapunut paikalle riittävästi, jotta esiintyjien 55 000 markkaan kohonneen esiintymispalkkion maksamisen jälkeen olisi vielä jännyt tuottoa. Yhdeksän vuoden juhlista jäi kauniit muistot ja Yrjö Saarnion säveltämä Mäntlahden Jenkka.

MÄNTLAHDESSA TANSSITIIN MYÖS JUHANNUKSENA JA MUULLOINKIN

1940-luvun loppupuolella ja 1950-luvun alussa Mäntlahden lavalla tanssittiin myös juhannuksena. Vuoden 1946 juhannustansseissa 24.6. soitti tanssiryhtye FOX. Mäntlahden juhannustanssit olivat myös suosittuja esiintyjien Ville Ylösen orkesteri lavalla useana juhannuksena.

Hauskat

Juhannustanssit

Mäntlahden lavalla 24. 6. 46 alk kello 19,30

Soittaa FOX. Pidennetty aika.

Järj. RANNANPOJAT.

Kylän lahdelle rakennettiin hyvissä ajoin juhannuskokko. Tansseissa pidettiin tauko ja yleisö kävi Kylänrannassa katsojissa juhannuskokon poltto. Raussin Ville kertoi rantojen olleen täynnä väkeä. Kokon polttamisen jälkeen tanssit jatkuivat lavalla aina kello kahteen asti.

Juhannuskokko rakennettiin lautalle, joinakin vuosina lautta oli koottu peltitynnyreistä. Kokko vedettiin lahdelle ja sytytettiin valopistooleilla. Olihan kylässä armeijan palveluksessa olevia miehiä.

Raussin Ville muistaa kuinka yhtenä vuonna kokko oli koottu Porkan Väinön ruuhan päälle. Ruuhi oli kapea ja kokko korkea. Juhannusaattoiltana kuuden aikaan joku huomasi kokon kaatuneen. Miehillä tuli kiire rakentaa uusi kokko. Yrjösen Lasse (Lake) ja Ossi (Oke), Antikaisen Pentti (Penna), Mäkelän Teemu (Temmu) ja Raussin Vilho (Ville) onnistuivat kokoamaan uuden kokon, sillä Yrjösen Lasse järjesti armeijalta kuorma-autoja hakemaan puita metsästä. Aikaa kokon rakentamiseen meni kuitenkin niin paljon, että kokon rakentajat, joista osan piti olla järjestysmiehenä tansseissa, saapuivat lavalle vasta klo 21.00. Kokon rakentaminen oli ollut sen verran hikistä

puuhaa, että miesten piti käydä saunassa ennen kuin he voivat lähteä lavalle.

Mäntlahden lavalla tanssittiin kesäisin myös Juhannuksen ja Saarnion juhlien välillä. Esiintyjänä oli sen ajan kuuluisuuksia kuten Metrotytöt ja Matti Louhivuori ja lähiseudun taitajia kuten Teuvo Klami ja Matti Lanu. Joesuon Olli muisteli Seija Lampisenkin esiintyneen lavalla useita kertoja ja laulaneen joskus ulkomaan kielellä. Tästä "mongerruksesta" yleisö ei oikein pitänyt.

LAVALLA EI PELKÄSTÄÄN TANSSITTU

Tanssilava palveli tanssilikunnan lisäksi myös monena muunakin viihdykkeenä. Lavan edestä lähti ja sinne päätyi perinteinen Mäntlahden ympärijuoksu, johon Yrjö Saarnio lahjoitti kiertopalkinnon. Lavalla vietettiin häitä, pidettiin huutokauppoja ja myyjäisiä, järjestettiin suunnistuskilpailuja yms.

1940-luvun lopulla Kalastuskunta piti juhlat, jonne oli kutsuttu juhlapuhujaksi Suvirannan silloinen isäntä tohtori Krohn. Hän esitelmöi koloradakuoriaisesta ja sen vaarallisuudesta. Rannanpoikien 35-vuotisjuhlat pidettiin tanssilavalla ja juhlapuhujana oli tuolloin Matti Paavola.

MÄNTLAHDEN YMPÄRIJUOKSU

Saarnion juhlien yhteydessä järjestettiin Mäntlahden ympärijuoksu. Se juostiin seitsemän miehen joukkuekilpailuna. Osanottajia juoksuun tuli lähikylistä kuten Klamila, Häppilä, Kattilainen ja Järvenkylä ja vähän kauempanakin Metsäkylästä.

Juoksun lähtö oli Pulkisen pajan kohdalla ja maali tanssilavalla. Reitti kulki Vanhankylän kautta Seppälänmäelle ja kylän läpi takaisin lavalle. Alkuvuosina matka oli jaettu 200-800 metrin pätkiin, myöhemmin juoksua muutettiin niin, että juoksuosuudet olivat 400 metriä.

Mäntlahden joukkueessa juuksivat ainakin Porkan Eero, Yrjösen Reijo ja Ossi (Oke), Lindin Matti ja Tatu, Harjun Jussi ja Raussin Ville. Kerran Ville juoksi ankuriosuuden. Hän muisteli kuinka hän oli tasoissa olympiatason urheilija Väinö Koskelan kanssa, mutta lavan mäkeä kiivettäessä Villen voimat lopuivat ja Väinö Koskela toi voiton joukkueelleen.

PS

Kerätessämme tietoja Mäntlahden tanssilavasta törmäsimme lukuisiin ihmisiin, joilla oli muistoja lavalta, kuka oli ensimmäisen kerran tanssittanut tyttöä, kuka rakastunut lavalla. Kuinkahan moni pariskunta on tavannut ensimmäisen kerran Mäntlahden lavalla?

Pariskunnat, jotka olette tavanneet toisenne ja rakastuneet juuri Mäntlahden tanssilavalla ja olette edelleen yhdessä, ottaisitteko yhteyttä Laila Poelmaniin puh. 05-3459 998 tai Mervi Värriin puh. 044-3459 848.

Kaikki tietävät, että H. Raussin

virvoitusjuomat ovat hyviä ja puhdasmakuisia.

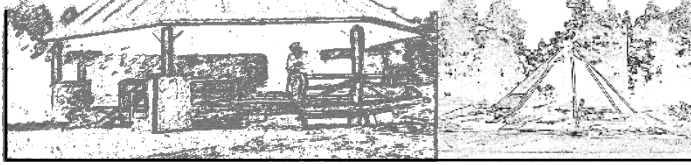
Sen määrää hyvä vesi ja puhdas kidesokeri sekä ensiluokkaiset aromit, joita käytämme niiden valmistuksessa.

Mehu ja sekä 1 lk. Karhu-olutta saatavana

H. Raussin Vesitehtaat

Pubelmet: HAMINA 1214, KOTKA 940.

Tanssilavan Nousu ja Tuho

Osa 2/2 Koonneet **Jouko Sahala** ja **Helge Seppälä**

LEVYTANSSEJA 60-LUVULLA

Mäntlahden lava oli elänyt hiljaiseloa parhaiden vuosiansa jälkeen, kun Pertti Seppälä valittiin seuran puheenjohtajaksi vuonna 1964. Tällöin alkoi lavalla ja Toivolassa uusi tanssikausi. Lava sijaitsi Yrjö Karjakin malla ja hän oli suosivainen toiminnan jatkamiseen. Kun lavan ja puffettirakennuksen irronneet laudat ja aluetta ympäröivä aita oli korjattu, oltiin valmiita aloittamaan "Torstaitanssit". Päivä oli torstai, koska Ravijoella tanssittiin keskiviikkona. Niihin aikoihin tangomusiikki oli suuressa suosiossa, ja kyllä se soi myös Mäntlahden lavalla. Tanssit alkoivat lupaavasti, ja jo muutaman kerran jälkeen uskallettiin hankkia uudet hienot äänentoistolaitteet vanhojen, "pula-aikojen" laitteiden tilalle. Muurmannin Väinö teki komean kaiutinlaatikon, jota Salmin Alpokin Teho-Radiossa ihaili. Uusi levysoitin oli hankittua jo alussa, sillä vanhalla voi soittaa vain ns. "savikiekkoja".

Seppälän Helge oli lähes vakituinen levyjen soittaja ja myös hankkija. Pääasiassa tangolevyjä, kuten Reijo Taipale, Eino Grön, Taisto Tammi ja tietysti Olavi Virta. Ja Katri Helenan "Puhelinlangat-laulaa" -levyn tahdissa tanssittiin letkajenkkaa.

Mutta kyllä Beatlesienkin kappaleita soitettiin. Kesämökkien nuoret toivat omia levyjään pienen levyvalikoiman täydennykseksi. Lisäksi musiikkia oli nauhoitettu radiosta Helgen kelanauhurilla. Oliko se laillista, sitä aina hieman pelättiin.

Nauhalle oli lisäksi kätevää laittaa kappaleet valmiiksi järjestykseen ja päästä itse tanssimaan. Välillä oli kuulutus, "naisten tango", ja sekin saattoi tulla nauhalta. Harmi vain, että ihmiset oppivat nopeasti muistamaan, mikä kappale tulee seuraavaksi.

Pääsymaksu oli yksi marka, josta piti maksaa 25 % huviveroa. Joskus ehkä myytiin sama lippu kahteen kertaan. Silloin ei toivonut poliiseja paikalle. Eipä heitä montaa kertaa näkynyt.

Puffetissa myytiin Pyykin limsaa ja kaljaa, jota Karjakin Timo toimitti. Karkit haettiin Nikkisen tukku-liikkeestä ja ns. "yönakit" Haminasta Kylo'n makkaratehtaalta. Aluksi Seppälän Irma ja myöhemmin Kymen'in Mauno höyryttivät niitä kattilassa. Neljä markalla ja sinappia ilmaiseksi.

Tanssijoita oli 50...100, joskus ylikin. He tulivat lähikylistä ja Haminasta sekä mökeiltä Kuorsalaa ja Tammiota myöten, joskus jopa Haapasaresta.

Tangon huuman myötä myös lavatanssien suosio hiipui, ja viimeiset

tanssit Rannanpoikien nimissä pidettiin 13. elokuuta 1972.

Koko kylän nuoriso oli järjestämässä tansseja, heistä muutamia mainiten: Seppälän Pertti ja Irma, Kymen'in Mauno, Raussin Vilho, Mänttärin Eero, Sahalan Jouko ja Seppälän Helge. Järjestysmiehinä oli vielä Simo Rikkinen, Kari Takki (osuuskaupan hoitaja), Pekka Sahala, Markku Joensuu, Risto Muurman, Olli Porkka, Taisto Pöntynen, Kalevi Suni ja varmaan moni, paljon mukana ollut, vielä puuttuu tältä listalta.

Nuorempi sukupolvi yritti vielä pitää POP-tansseja joskus 1973:n paikkeilla, mutta se jäi kokeiluasteelle.

Seuraavat vuodet olivat hiljaiseloa, kunnes alkoi tapahtua.

Mutta se ei ollut enää yhtä hauskaa. Oli kesäinen yö joskus 1980 luvun vaihteessa, kun nuorisoujoukko jostain lähialueelta tuli sahojen ja kirveiden kanssa kaataen ja tuhoten lavan ja puffettirakennuksen.

Lava oli niin vaarallisessa kunnossa, että se oli vedettävä kokonaan maan tasalle, ettei kukaan olisi loukkaantunut sen alle.

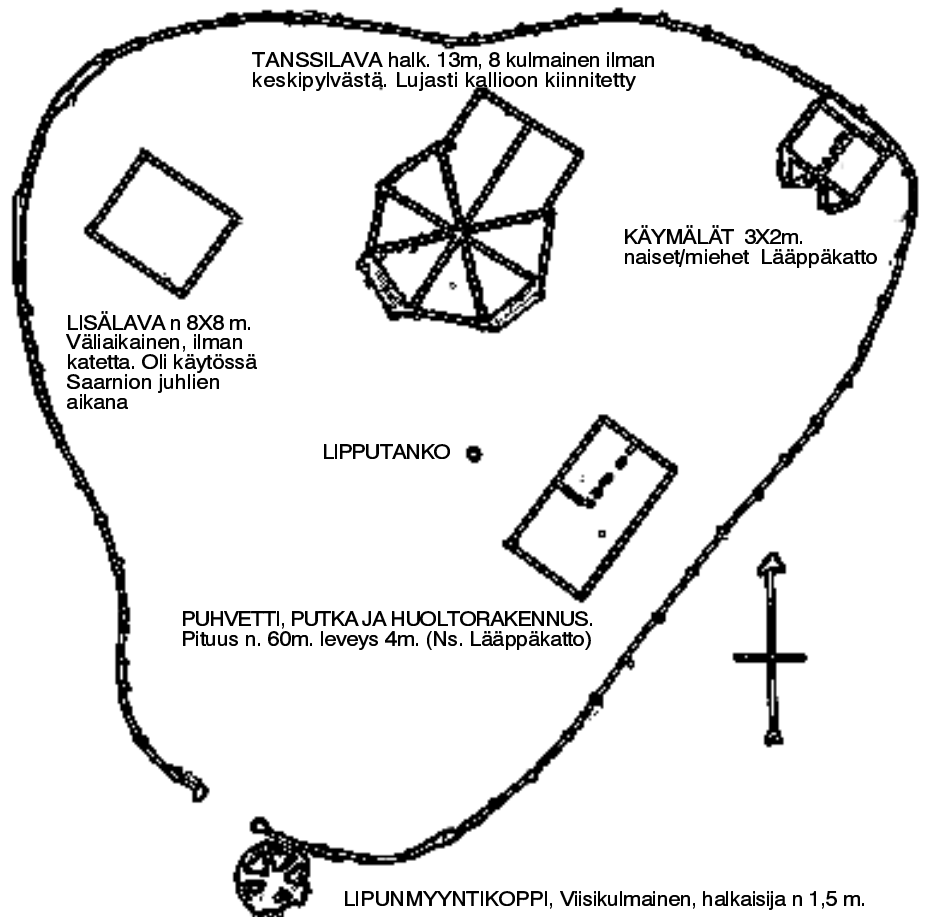
Ja entös sitten? Pidettiin huutokauppa ja Pertti Seppälä teki parhaan tarjouksen.

Siihen kuului lavan, puffettirakennuksen, puuceen ja aitojen purku, pois vienti ja alueen siivoaminen. Lava jatkoi matkaa Vehkorvelle, jossa suuri osa tavarasta meni heinäladon rakenteisiin, mm. lattiaan.

Jaa, siellähän voisi vielä vaikka tanssia.

"Ei kala tule jalan kastamatta, eikä hyvä heila hakematta"
Kymenlaaksolainen sanonta

AITA ympäröi alueen, n 300m pitkä 1,5m korkea 4 piikkilankaa. Tolpat (halk 15-20 cm) seisovat 4m välein ja olivat lujasti maahan pultatut.

Piirros: Jouko Sahala

HELMI PIHLHJERTA MUISTELEE (OSA 2/2):**EVAKKOMATKA SEISKARISTA TURUN SAARISTOON MERIMASKUUN**

Olimme ihan tavallisia nuoria. Kuljimme omissa porukoissa, vielä jatkokoulua käydessä ei ollut merimaskulaisia kavereita. Olihan se totuttelemista vieraaseen kulttuuriin, murteeseen ja luokkaeroon.

Rippikoulun aikana sain jo kavereita. Kirkkoherra oli hyvä opettaja, piti meidät vilkkaat karjalaistytöt niinkuin pojatkin kurissa. Kerran pappi sanoi minulle, että kyllä Helmi tietää, milloin silkki- ja kiharasukat tuli muotiin, mutta ei muista läksyjä.

Yhden kesän kävin savustamossa töissä, savustettiin hailia. Yleensä koko perhe kävi maatilalla töissä. Taloista sai ruoan, mikä oli tositärpeen niissä oloissa. Muistan, että minulla oli aina nälkä.

Merimaskuun tuli venäläisiä sotavankeja maatilalle töihin. Yhdessä tehtiin hommia, samassa pöydässä syötiin ja samaa ruokaa. Vangit olivat nuoria, ahkeria ja kilttejä. En osannut vihata heitä, vaikka koti ja kotiseutu oli mennyt, eihän se vankien syy ollut niinkuin ei minunkaan. Jossain välissä kävin Luvialla kotitalous- ja käsityökurssin. Muistaakseni meitä seiskarilaisia oli mukana kymmenkunta, se oli karjalaisille tar-koitettu

Ripille pääsin juhannuksena ja syksyllä menin Helsinkiin Suomen Punaisen Ristin pikkusiskoksi sotasairaalaan. Päivät olimme töissä osastolla ja illat kurseilla Punaisen Ristin sairaalan alakerrassa. Helsinkiä pommitettiin siihen aikaan. Pelkäsimme aina, kun oli kauniit kuutamot, silloin se Veli Venäläinen tuli pommittamaan.

Kun ensimmäisen kerran tuli sairasjuna rintamalta Helsinkiin, se oli nuorelle tytölle shokki tai kerrassaan kauhun paikka. Kun haavoittuneet sotilaat tuotiin osastoille, he olivat likaisia ja verisiä, vain se paikka oli puhdistettu, mihin oli kra-naatti tai kuula sattunut. Voi sitä itkua ja valitusta. Kellä oli jalkaan, käteen, naamaan ja kellä mihinkin sattunut. Se oli kovaa työtä, mutta työ opettaa. Kun koulutusaika oli ohi, en päässyt Äänislinnaan, vaikka halua kyllä oli. Vanhempani eivät laittaneet nimiään komennuspaperiin, hyvä näin.

Sitä en tänäpäivänä ymmärrä, että lottia kehuaan ja elokuvissa mainitaan, mutta Punaisen Ristin pikkusiskot on unohdettu. Siskot tekivät kovaa ja hyödyllistä työtä isänmaan hyväksi. Olen ajatellut, että pikkusisarjärjestö ei ollut poliittinen. Yhden ainoan julkaisun olen tavoittanut. Se on Anne Marie Franckin kirjoittama kirja Pikku Sisar.

Punaisen Ristin kautta meidät ohjattiin Kammion psykiatriseen sairaalaan harjoittelijoiksi. Ja taas oli nälkä. Osastonhoitaja vaati, että miesten osastolla piti olla sukat jalassa, mutta eihän meillä ollut rahaa eikä kaupassa sukkaa. Mutta hätä keinot keksii... Ostettiin apteekista jotain ruskeaa öljyä ja voideltiin sääret sillä. Tehtiinpä jopa kantakavennukset ja saumat toinen toisillemme. Näin petkutimme osastonhoitajaa. Sen verran saimme palkkaa, että saatiin uudet puukengät. Kengät kestivät hät'hätää kuukauden. Niin meni harjoitusaika. Oppi ja ikä kaikki.

Elämän kokemuksia viisaampana tulini takaisin Merimaskuun. Tansseissa kävimme – siis nurkka- sellaisissa – tanssihan oli kielletty sota-aikana. Olen maksanut tanssisakat tottelemattomuudesta, ne ovatkin olleet elämäni ensimmäiset sakot ja viimeiset.

Vanhempani kulkivat siihen aikaan Merimaskun ja Vehkalahden Tammion saaren väliä kalastuksen merkeissä. Keväällä lastattiin Naantalın asemalla lehmä, sianporsas ynnä koko perhe härkävaunuun, ja niin körötellimme Haminan syväsatamaan. Syväsatamassa nostettiin lehmä nosturilla moottoriveneeseen ja niin matka jatkui kohti Tammiota. Tammiossa vietin nuoruuteni parhaan kesän.

Seiskari juhilla 90-luvun alkupuolella Sinikka Rytkölä ja Helmi Pihlhjerta Seiskarin puvussa, taustalla Seiskarin lippu. Kuva Helmi Pihlhjertan arkisto.

Mutta taas sodan tuulet näyttivät huonot puolensa. Tammio evakuoitiin Mäntlahteen ja Pyötsaareen..

Tältä reissulta löysin salskan kiharapäisen sotapojan. Mutta vielä yritin sairaanhoitolalle. Olin Nurmeksen kulkutautisairaalaan sairaanhoitoapulaisena. Siihen aikaan vaivasivat kurkkumätä, lavantauti ja tulirokko. Olin Nurmeksessä kun rauha tuli ja vielä koko talven.

Menin naimisiin keväällä 1945 v. Pyötsaaren kikkarapään kanssa. Mieheni jäi vielä suorittamaan asepalvelusta, kun vanhin ja nuorin ikäluokka pääsi siviiliin.

Saimme 4 lasta, ensimmäinen kuoli ripuliin alle vuoden vanhana. Kaksi tyttöä, kumpikin on sairaanhoitolalla ja poika on merimies niinkuin saaristolaisgeneeihin kuuluu.

Minä olin jo 42 vuotiaana mummi ja nyt olen jo nanna ja 55-vuotishäpäivä vietetty.

Sodan jälkeinen aika oli puutetta ja köyhyyttä ja etsikkoaikaa, mistä mies löytää leipäpuun. Meillä oli mieheni kanssa tasa-arvoinen perhe; mies toi rahat vaikka kiven alta ja vaimo hoiti lapset ja huushollin. Mieheni kävi metsätöissä, hätäaputoissa, pyyti yöt piikkikalaja, kalasti, oli vuoden merivartiostossa, mutta kädet etsi aina askartelua ja viimein löysi. Menimme kahdeksi vuodeksi Varkauten sotakorvausaluksia tekemään ja siitä se leipä alkoi levetä.

Vuonna 1955 ostimme oman paikan täältä Mäntlahden rannalta ja täällä on tehty pikkuveneitä ynnä huvi- ja kalastusaluksia aina eläkepäiville asti.

Mäntlahden Nuorten Asiaa tai Ei Palsta

Poelmanin Sanna kävi Helsingissä haastattelemassa serkkuaan Minna ja Mira Lintusta.

Moi! Ketä ja minkä ikäisiä olette?

Minna: Olen Minna ja asun Helsingissä ja olen 9 v.

Mira: Olen Mira Lintunen, asun Helsingissä Tanhuantiellä ja olen 11 vuotta.

Käyttekö usein maalla?

Minna: Pari kertaa kuussa, viikonloppuisin tai lomalla.

Mira: Meidän perhe käy maalla viisi kertaa talvella, 1-2 kertaa keväällä. NOLLA kertaa kesällä, kaksi kertaa syksyllä.

Kenen luona käynte ja missä?

Minna: Serkulla Mäntlahdessa.

Mira: Me käymme puoliksi hollantilaisen serkun luona Mäntlahdessa.

Mitä yleensä teette maalla? Kesällä, syksyllä, talvella, keväällä?

Minna: Uin ja otan aurinkoa, ollaan ulkona, hiihdän ja lenkkeilen.

Mira: Kesäisin uin, kalastan, juoksen metsissä, makaan nurmella ja kiipeilen puissa. Syksyisin nostan perunoita ja porkkanoita, kerään sienä ja marjoja sekä hypin lehtikasoissa.

Haluaisitteko itse asua maalla? Miksi?

Minna: Haluaisin koska siellä on hauskaa.

Mira: Haluaisin asua maalla, koska siellä on yleensä meri tai järvi lähellä, metsää ja metsäneläimiä. Maalla ei ole sitä kauheaa kaupunkimeteliä. Pidän yksinäisyydestä ollessani metsässä.

Sanna Poelman

LÖYDÄ SANAT

Mäntlahti Pyötsäri Rakila Mattolaituri Meri Sade Mökki Uimaranta Kesäloma Helle Festari Telta Kesäasukas

S A I I R U T I A L O T T A M A R
K O N T I I K K A K I R Ö K A L A
E E A M I A S S A F E S K A T I T
S A D U R A K E N T U S A D T E T
Ä M S T A I M T U K R I Ä H O L L E
A N Ä T A T I U I E S H E L L Ä E
S A I N S K A R M K K I A S O T T I
U T O E T S S A A R E N T A M M I
K I F I Ö L T Ö R I S A A R I O A
A S U K Y H A L A I T U S V A L E
S T E L P I N H N S I R A T S E F
M Ö K I L T I S T I L E T L E T Ä
A E S Ä S Ö I L A I T N I Ä S E K
L A A R E R K E Ä E E F S I N K E
I I M L E E N V A F S A K I V A S
K I O M Ö K Ö L A S S K I S A D I
A S Ö A I I N A T M Ö K K A M A L
R Y K R R N N H T M A I E D A A Ä
P L H E L L E I A R A M A E L E T

Sanat voivat olla joko pystysuunnassa, vaakasuunnassa tai vinottain, oikealta vasemmalle ja vasemmalta oikealle

MÄNTLAHDEN PALVELUHAKEMISTO

eli yrityshautomossa muhii, näistä vielä kuullaan!

Korpelan Laulu ja Sanoitus Ky

Laulut ja näytelmät kaikkiin tilaisuuksiin 1000 E.
Sanoitukset tarpeen vaatiessa lisämaksusta (500 E) Marja Liisa. Tarjoutu talon puolesta ja hyvä kohtelu.

Kylänrannan Vene ja Moottori

- Kaikki veneet ja moottorit halvalla alk. 1000 E
- Runsas valikoima
- Hae omasi pian!

Lommin Kalasavustamo OY

Tuoretta savukalaa 24 H
Majoitus + aamiainen tarpeen vaatiessa

Mäntlahden

Löylykautta Oy

- Haetaan löylyttäjiä!
- Hyviä käsistä
- Uimahousut sopimuksen mukaan

pyötsäaren paju ja kori

- Korit ja kranssit odotellessa
- Runsas valikoima

Vanhakylän Elämysmatkat Oy

- Selviytymisleirit 1-2 vk synkän metsän keskellä laavulla
- Hinnat alkaen 500 E / henkilö + omat varusteet
- Lisämaksusta nokipannukahvit & lettu 10 E

Vanhakylän Romu ja Varasto Ky

- Kaikenlainen romu otetaan maksua vastaan alkaen 50 E/g

THAT'S ALL FOLKS!

RANNANPOIKIEN VUOSIKOKOUS

Mäntlahden Rannanpoikien vuosikokous pidettiin Toivolassa 23. maaliskuuta. Siihen osallistui 12 jäsentä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Antero Laine ja sihteerinä Laila Poelman. Kokouksessa hyväksyttiin mm. vuoden 2002 toimintakertomus ja tilinpäätös.

Edellisen vuoden toimintaan oltiin tyytyväisiä. Kuluvan vuoden tapahtumista päätetään myöhemmin pidettävissä johtokunnan kokouksissa.

Jäsenmaksu on edelleen 4 euroa yli 15 vuotiailta. Toukokuun lehden välissä jaetaan jäsenille pankkisiirtolomakkeet, joilla jäsenmaksun voi maksaa pankkiin. Jäsenmaksuja kerätään myös eri tapahtumien yhteydessä tai sen voi maksaa johtokunnan jäsenille.

Johtokuntaa täydennettiin puheenjohtajan esityksestä uudella jäsenellä ja Arja Iijin-Laine valittiin yksimielisesti. Muuten johtokunta jatkaa entisellä kokoonpanolla puheenjohtajanaan Jouko Sahala. Mirja Joensuu toimii edelleen rahastonhoitajana ja Helge Seppälä sihteerinä. Poelmanin Laila hoitaa kirjanpidon viimevuotiseen tapaan.

Seppälän Pertti lupasi Toivolaan johtavan tien aurauksen hoituvan heiltä samalla, kun he auraavat oman tiensä. Myös muiden auran omistajien toivotaan auraavan Toivolan tietä silloin, kun he ohi mennessään huomaavat sen olevan auraamatta.

Toivolaa on viime vuoden aikana käytetty usein koustilana. Sahalan Jouko on lämmittänyt ja siivonnut Toivolan, hän toivoo, että muutkin osallistuisivat lämmitykseen ja siivoukseen.

Jätteenkeräyspisteeseen kuulumattomia jätteitä kuten vanhoja auton akkuja, rakennusjätteitä ym. on ilmestynyt jättesäiliöiden ympärille. Kyläläisiä pyydetään olemaan tarkkaavaisia ja laittamaan auton rekisterinumeron ylös, jos he huomaavat väärinkäytöksiä jättepisteessä. Tiedot väärinkäytöksistä voi ilmoittaa joko Jouko Sahalalle puh. 355 9787 tai ympäristöpäällikkö Tapio Glumofille puh. 749 5031 tai 040 511 9819. Tämän vuoden valvontavuorolista on jaettu kyläläisille. Jos joku on halukas tulemaan mukaan valvontaa, voi ilmoittautua Jouko Sahalalle.

Vuosikokous päätettiin hyvässä hengessä. Kokouksen pöytäkirja on nähtävillä Jouko Sahalalla.

TALKOOVOIMAA PYÖTSAARESSA

Loppukevään aikana on Mäntlahden vesihuolto-osuuskunta koonnut Pyötsaaren jokalauantaisiin putkitalkoisiin yllättävän suuren osallistujajoukon. Jo jäiden aikaan saatiin yhteistuumin vedettyä runkoputket Upseerikylän rannasta Pyötsaareen jäätä pitkin, ja nyt on monen talkoomiehen ja -naisen panostuksella putkia vedetty pitkin saarta sekä suurimmat maaesteet saatu raivattua pois tieltä.

Hikisten töiden ohessa on vapaaehtoinen talkooporukka saanut nauttia hyvistä kahvitarjoiluista, jotka kylän iloiset ja ahkerat emännät Ellen Gustafsson ja Anneli Nurmela ovat loihitineet. Oman kortensa kekoon ovat kantaneet myös he, jotka hankkeen onnistumiseksi ovat leiponeet tarjottavaa kahvin kyytipojaksi tai muutoin osaltaan pitäneet huolta tarvikkeiden riittävydestä.

Tulevana kesänä pääsevätkin vesihuolto-osuuskunnan jäsenet Pyötsaareen hyvällä omallatunnolla nauttimaan riittävän veden ja toimivan viemäröinnin tuomista eduista osoitettuaan jälleen, että yhteen hiileen puhalttaen voi mahdollistamastakin tehdä mahdollista.

Susanna Korpela

HURJASTELUA

Allekirjoittaneella oli tilaisuus vauhdin hurmaan jo yhdeksän vuotiaana, tosin vain kirjoituskoneen ratissa. Ohessa noin vuonna 1965 kirjoitettu kouluaine, mutta ehkä siitä löytyy osviittaa hurjastelijan sielunmaisemaan tämän päivän Museotielläkin?

"Musta auto kiiti halki pimeyden renkaat vinkuen. Autoa ei erottanut muusta yöstä, näkyi vain sen valokeila, joka hädissään yritti pysyä auton edessä, mäkeen tultaessa se lensi jonnekin äärettömyyteen, joskus se meni puitten latvaan, mutta palasi nopeasti alas, kun auto kääntyi vaakasuoralle tielle. Humu-pekka ja hänen poikansa olivat auton vatsassa. Heidän nopeuttaan ei voinut kukaan tietää, koska vauhti oli niin nopea, että auton nopeusmittari pyöri koko ajan ympäri niin kuin sekunttiwisari kellossa. Sillon tällön näkyi auton valossa joku ihminen tai eläin, - jotka jäivät auton alle.

Sitten tie loppui, jossain kaukana etäisyydessä pilkotti valo, siellä oli Saturnus whiskeypullo kädessä - äärimmäisen rajan vartija. Hän pisti pullon maassa olevaan kuoppaan ja aikoi tarkistaa autossa olijoiden passit, mutta auto oli jo hävinnyt.

Auton vauhti sen kuin vain kiristyi, nyt se meni jo niin lujaa että nopeusmittari räjähti pelkäksi tomuksi.

Aamu alkoi jo valjeta, kaukana häämötti kuoleman laakso, Kuolema ja Piru tappelivat siitä, kumpi heistä saisi auton haltuunsa, RAJÄHDYS ja kuoleman laaksoista, Pirusta ja Kuolemasta ei ollut enää mitään jäljellä, muuta kuin tuhkaa ja raunioita. Auto oli ajanut kuolemanlaakson läpi.

Kaukana näkyi suuri kirkas valo, se oli paratiisi, minkä ympärillä oli korkea muuri. Auto lensi muurin yli kyljelleen, nyt näkyi Paratiisin totuus: se oli Hietaniemen hautausmaa."

Ilkka Ahmavaara

MÄNTLAHDEN OSAKASKUNTA TIEDOTTAA

Mäntlahden osakaskunta istuttaa vuonna 2003 kesän aikana kalanpoikasia seuraavasti (noin):

KUHA	2000 kpl
ANKERIAS	500 kpl
SIIKA	1500 kpl
KARPPI	75 kpl

Karpit istutetaan kylän lahteen. Tarkoituksena on kokeilla pystyvätkö karpit pohjasta ruokailevina kaloina pitämään kurissa vesikasvillisuutta. Etenkin kunnan laiturin edustalla esiintyvään sitkeään vesikasviin Karpit tuskin vaikuttavat, mutta tuovat omalta osaltaan pienen lisän ongelman torjuntaan.

Istukkaat ovat 2-vuotiaita ja noin vaaksan mittaisia. Pyydänkin kalastajia irrottamaan verkkoihinsa eksyneet karpit hellävaroin heti verkon noston jälkeen. Karpit voivat kasvaa yli kymmenen kiloiseksi köriläiksi, joten ei ole järkeä kalastaa niitä pieninä istukkaina ennenkuin ne ovat näyttäneet mihin ne pystyvät.

Ankerias on istutuskalana kiitollinen, koska se on erittäin paikkaukollinen, joten Mäntlahden asukkaat ja mökkiläiset saavat niistä parhaan hyödyn.

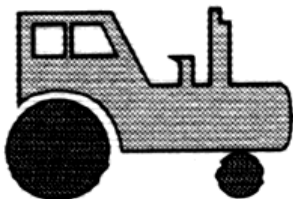
Olisinkin kiitollinen saalistiedoista ankeriaan osalta sekä siian osalta. Tieto on tarpeen kun suunnitellaan seuraavien vuosien istutuksia ja nimenomaan siksi, että saataisiin rahoille mahdollisimman hyvä tuotto. Voit soitella minulle suoraan puh. 050 3210395

Kireitä siimoja

Ari Pöntynen

MÄNTLAHDEN VUODEN 2003 PALVELUHAKEMISTO

Hakemisto ei ole järin kattava, mutta alku se on tämäkin.

PÄTKÄTYÖ T & K
LOGISTIIKKAPALVELUT AYMika Taari
Puh: +358(0)5 388 669
gsm +358(0)40 773
3226
email: patkatyo-t-
.logistiikkapalvelut@co.
inet.fiKalliokuja 48
49840 Mäntlahti**Martti Tamminen**
urakoitsija

- Metsän raivausta, puiden (myös piha) kaatoa, ajoa ja sahausta
- Polttopuuta
- Teiden aurausta
- Pieniä rakennustöitä
- Mökkitalkkarin työt

Puh: 0400-464 170
tai 040-765 9686
tai 05 645 9702Rakilantie 33
49400 Hamina

ELDIS TOIVOLASSA!

KESÄKUUN SIVU 12
VENEITÄ KYLÄLAHDELLE!**MÄNTLAHDESSA TAPAHTUU VUONNA 2003**

- Vanhanajan tanssit Toivolassa 14.6. klo 20.00-01.00
- Juhannuskokko Pikku Kuusisessa.
- Maakirkko heinäkuussa keskiviikkona 30.7. klo 19:00
- Polttopuutalkoot heinäkuun lopulla
- Leikkimielinen perhesoututapahtuma ja lohikeitto 30.8. aikaan klo 12.00 Kylärannassa soudulla ja klo 15.00 Toivolassa lohisopan merkeissä.
- Syysliikuntapäivä.
- Itsenäisyyspäivän valaistus Toivolassa.
- Pikujoulu 13.12. Toivolassa.
- Uuden Vuoden vastaanotto.

**PERINNERUOKAA
MINNAN TAPAAN****HAPANVELLI**

- 2 desilitraa herneitä
- 1 litra vettä
- 1/2 litraa perunalohkoja
- 1/2 litraa hapantaikinanjuurta
- 1/2 litraa vettä
- 2 teelusikallista suolaa

- Liota herneitä yön yli.
- Keitä herneet liotusvedessä puolikypsiksi.
- Lisää kylmään veteen sekoitettu taikinanjuuri.
- Kypsennä noin puoli tuntia.
- Mausta suolalla.
- Valmis velli on melko sakeaa ja ruskehtavaa.
- Vellin valmistus kestää noin kaksi tuntia.

MUUNNOS:

- Lisää lanttupiipaleita velliin
- Härkintä käytettiin sekä juuren että vellin valmistuksessa.

Ruokaa tarjottiin aamupäivällä silloin, kun talossa leivottiin leipää. Vellin kanssa tarjottiin voisilmä, suolasilakkaa ja maitoa.

ONNISTUNEET ROMUTALKOOT!

Toukokuun viimeisenä viikonloppuna järjestettiin romunkeräystalkoot yhteistyössä Kuusakoski Oy:n kanssa. Puuhamiehenä näissä talkoissa hääri Taarin Mika. Hän hommasi kuorma-autot ja nosturin Kuusakoski Oy:ltä. Tammisen Martti haki omalla nosturillaan romut niistä paikoista, joihin ei kuorma-autolla päässyt.

Ympäristö siistiytyi ja mikä parasta ihmiset pääsivät ilmaiseksi eroon romuistaan, ne jopa haettiin suoraan kotoa, jos oli tarvis. Romuja kertyi niin paljon, ettei kaikkia ehditty viedä viikonloppun aikana vaan keräystä jatkettiin vielä seuraavalle viikolle.

Kiitokset kaikille talkoisiin osallistuneille. Yhdessä toimien lisäämme asuinympäristömme viihtyisyyttä.

(Asiasta tarkemmin syksyn lehdessä)

KLIKKA TÄSTÄ ITSELLESI TANSSIKAVERII!

RANNANPOJAT RAKAA...

Julkaisee..... Mäntlahden Rannanpojat Ry
Vastaava toimittaja..... Jouko Sahala puh 345 9787
Kyselyvä toimittaja..... Mervi Värri p. 044-3459848
Latova taittaja..... Ilkka Ahmavaara (ND02000)
Kotisivut.....www.saunalahti.fi/erakko/rannanpojat.html
Painopaikka..... KOTKASET
OY KOTKAN KIRJAPAINO AB

ILMESTYY
TARPEEN
MUKAANSEURAAVA
NUMERO
VIIMEISTÄÄN
SYKSYLLÄ
2003**Höyry Orkesteri Eldarit**Pertti Metsärinne
Pekka Antero

Toivolassa 14.6. klo 20-01

liput 5 E

Myyntissä myös arpoja
Puhvetissa kaffii ja pullaa